

Провести **червону лінію** задля припинення пов'язаного з конфліктом сексуального насильства – Заклик до ДІЙ

від SEMA, Глобальної мережі жертв і постраждалих від сексуального насильства під час війни

SEMA, Глобальна мережа жертв і постраждалих від сексуального насильства під час війни, бореться за такий світ, де сексуальне насильство більше не використовується у конфліктах, де держави вимагають одна від одної відповідального ставлення до цієї проблеми та виконують свої міжнародні зобов'язання, вживаючи конкретних заходів для запобігання, реагування та відшкодування серйозної шкоди, завданої сексуальним насильством.

Ми, члени мережі SEMA¹, відчуваємо гнів і глибоке розчарування через те, що міжнародна спільнота протягом десятиліть не спромоглася покласти край вчиненню сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом.

Ми, члени мережі SEMA, за консультування й узгодження з мережами жертв і постраждалих від сексуального насильства в наших країнах, виступаємо проти подальшого використання сексуального насильства під час конфлікту, незмінної безкарності держав і окремих осіб за такі діяння й одвічної неспроможності з боку міжнародної спільноти вжити суттєвих заходів, аби запобігти та належно відреагувати на вчинення сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом.

Ми й інші суб'єкти, що підтримують нашу боротьбу за справедливість, відповідальність і відшкодування, **не можемо вести цю боротьбу наодинці. Ми вимагаємо від держав конкретних дій.**

SEMA публікує цей **Заклик до дій**, прагнучи не лише покращити наше власне життя, але й запобігти насильству щодо інших осіб, які наражаються на ризик сьогодні чи можуть опинитися в зоні ризику в майбутньому. Ми солідарні з ними усіма та надалі боротимемося за припинення сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом.

Преамбула

Висловлюючи глибоку стурбованість з приводу незупинених випадків сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, і його тяжких і руйнівних наслідків для жертв, постраждалих, їхніх дітей, родин і громад;

Визнаючи, розвиваючи та всіляко підтримуючи неоціненно важливу роботу, що її вже провели жертви та постраждалі в їхніх власних країнах і на міжнародному рівні, зокрема Кіншаську декларацію, а також визнаючи сміливість усіх, хто відкрито піднімає свій голос і свідчить про пережите ними;

Визнаючи інші важливі міжнародні ініціативи, як-от Рамкова програма ООН щодо запобігання сексуальному насильству, пов'язаному з конфліктом, та Кодекс Мурад;

Висловлюючи глибоке обурення тим, що попри наявність широкого спектру юридичних зобов'язань щодо боротьби із сексуальним насильством, пов'язаним з конфліктом, таке насильство продовжується у великих масштабах; що явно бракує зусиль із забезпечення дотримання зазначених зобов'язань, а також значимої участі жертв і постраждалих у процесах відшкодування;

¹Мережа SEMA об'єднує членів з Бангладеш, Боснії та Герцеговини, Бурунді, Центральноафриканської Республіки, Колумбії, Демократичної Республіки Конго, Гватемали, Гвінеї, Іраку, Берегу Слонової Кістки, Кенії, Косова, Лівії, Ліберії, Малі, Непалу, Нігерії, Руанди, Південної Кореї, Південного Судану, Сирії, Уганди, України, Зімбабве: <https://www.semanetwork.org/>

Також висловлюючи стурбованість тим, що зусилля щодо забезпечення правосуддя та притягнення до відповідальності зосереджені переважно на окремих особах без належної уваги до відповідальності держави;

Висловлюючи глибоке занепокоєння тим, що попри численні заклики постраждалих до дій, наші голоси часто не чують і досі бракує усвідомлення серйозного впливу сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, на життя окремих людей і громад, що проявляється, серед іншого, у суспільній стигматизації та дискримінації;

Нагадуючи, що жертви та постраждалі від сексуального насильства повинні бути в центрі всіх заходів реагування і мати право на значущу участь у розробці всіх кроків, спрямованих на вирішення проблеми сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом.

Заклик до дії

SEMA закликає держави співпрацювати з нами задля створення світу, вільного від сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом. SEMA закликає Держави:

Запобігання

1. Впровадити Рамкову програму із запобігання сексуальному насильству, пов'язаному з конфліктом, включаючи: розробку або посилення національних планів запобігання з конкретними показниками щодо сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом; заходи, що мають бути вжиті на міжнародному, національному та місцевому рівнях; а також заходи щодо запобігання повторним випадкам сексуального насильства, дискримінації та стигматизації.
2. Підтримати важливу роботу, що її проводять жертви та постраждалі у сфері запобігання стигматизації.

Реагування

3. Надати усіляку підтримку групам і мережам постраждалих, що дозволяють їм збиратися, відверто висловлюватися, розповідати правду про пережите, вимагати розв'язання їхніх власних проблем і проблем їхніх громад.
4. Забезпечити орієнтовану на постраждалих цілісну систему допомоги та репарацій, надаючи жертвам і постраждалим реальну можливість відбудувати своє життя, заново інтегруватися у свою громаду та запобігти подальшій шкоді та стигматизації.
5. Усунути перешкоди на кшталт візових обмежень і браку фінансування, що стоять на заваді ефективній і сутнісній взаємодії постраждалих і груп постраждалих із міжнародною спільнотою.
6. Впровадити Кодекс Мурад, зокрема забезпечити його переклад на місцеві мови та навчання всіх державних суб'єктів змісту й застосуванню його стандартів у роботі з постраждалими та жертвами.
7. Підтримати зусилля з миротворення та примирення на національному й місцевому рівні. Миротворча діяльність і робота з примирення мають проводитися з визнанням вчинених злочинів і порушень прав людини та не мають бути приводом для того, щоби змусити замовчати постраждалих від сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом.

Справедливість і відповідальність

8. Вимагати відповідальності від інших Держав, у тому числі керівників високого рівня, за виконання взятих на себе юридичних зобов'язань; мають бути застосовані санкції та інші каральні заходи як потужне попередження тим, хто вчиняє таке насильство і хто дозволяє його вчиняти. Особи, підозрювані у вчиненні або потуранні вчиненню сексуального насильства, не повинні бути прийняті в міжнародній спільноті.
9. Забезпечити оперативне розслідування відповідних злочинів, у тому числі справ зниклих без вісти осіб і злочинів проти вразливих груп, зокрема переміщених осіб чи біженців, а також притягнення винних до відповідальності.
10. Забезпечити необхідні захисні заходи, включно з безпечними притулками, та суворий захист персональних та інших даних постраждалих осіб.
11. Упровадити ініціативи із забезпечення правосуддя та відповідальності, перш за все, на національному рівні.

Репарації

12. Процеси забезпечення правосуддя завжди мають передбачати репарації.
13. Впровадити Кіншаську декларацію про право на репарації та співтворчість через значущу участь у процесах відшкодування; включаючи право на відшкодування для **всіх** дітей, народжених від жертв і постраждалих, та право жертв і постраждалих на співтворчість на всіх етапах процесу відшкодування.